

یاسای وهزارهتی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریمی کوردستانی عێراق

به‌ناوی خوای به‌خشنده ومیهره‌بان
به‌ناوی گهل
نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عێراق
ژماره‌ی به‌پیار: ۳۱
میژووی به‌پیار: ۱۹۹۳/۶/۱۴

«به‌پیار»

به‌پیتی حوکمی برگه‌ی / ۱ له ماده‌ده‌ی / ۵ ی یاسای ژماره / ۱ ی سالی ۱۹۹۲ له‌سه‌ر
پیشنیازی وه‌زیری نه‌شغال ونیشته‌جی کردن وبه‌پیار له سه‌ردانی نه‌نجومه‌نی وه‌زیران.
نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عێراق له دانیشتنی رۆژی ۱۲/۶/۱۹۹۳ دا به‌پاری
ده‌رکردنی نه‌م یاسایه‌ی دا:

یاسای ژماره (۱۳) ی سالی ۱۹۹۳ یاسای وهزارهتی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریمی کوردستانی عێراق

(به‌پیناسه‌کان)

ماده‌ی یه‌که‌م:

مه‌به‌ست له‌م ووشانه‌ی خواره‌وه بۆ مه‌به‌ستی نه‌م یاسایه ماناکانی ته‌نیشتیانه.
ههریم: ههریمی کوردستانی عێراق.
وه‌زاره‌ت: وه‌زاره‌تی نه‌شغال ونیشته‌جی کردن.
وه‌زیر: وه‌زیری نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریم.
به‌ریکار: به‌ریکاری وه‌زاره‌تی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریم.

ماده‌ی دووه‌م:

وه‌زاره‌ت نه‌م نه‌رکانه به‌جی دینی:
۱- جی به‌جی کردنی پرۆژه‌کان له بواری خانوبه‌ره‌ی گشتی ونیشته‌جی کردن
ورێگاوبان وپردو فرۆکه‌خانه‌و نووتیل وپیشنیازکردنی نه‌خشه بۆبان له
چوارچێوه‌ی نه‌خشه گشیه‌کانی ههریمدا.
۲- سازدانی لیکولینه‌وه‌ی تایبه‌تی بۆ که‌رتی بیناکاری ورێگاوبان و پرد
ولیکولینه‌وه‌ی سوودی نه‌و پرۆژانه‌ی له لایه‌نیه‌وه‌ پیشنیاز ده‌کرین له رووی
هونه‌ری وئابوریه‌وه‌ ودانانی سکیچ و به‌رنامه‌ی کار بۆ نه‌وپرۆژانه‌ی پتی

دهسپتردرتین.

- ۳- سازدانی کاری (سیطره‌ی نوعی) له سهر پروژه‌کانی بیناکاری وکه‌لویه‌لی بیناکردن سه‌بارت به پروژه‌کانی خۆی و به‌شداربوون له‌ئاماده‌کردنی پیتوانه‌ی هونه‌ری (المواصفات الفنیه) به‌پیتی بارودۆخی سوروشتی.
- ۴- سه‌ریه‌رشتییی جی به‌جی کردنی نهو پروژه‌انه‌ی پیتی دهسپتردرتین و به‌دوادا چوونیان و دروستکردن و پاراستنی نهو ریگاوبانه‌گشتییانه‌ی ده‌که‌ونه‌ده‌روه‌ی سنووری شاره‌وانیسه‌کان و پاراستن و به‌گه‌ر خستنی پرده‌کان و ویستگه‌کانی وه‌زکردنی سه‌رسنووره‌کان و شویتنی په‌رینه‌وه‌و توونیتله‌کان له‌گه‌ل (تأسیس) کردن و پاراستنیان دا.
- ۵- به‌لین به‌ستن له‌گه‌ل ریکخراوه‌ مرۆفایه‌تییه‌کان و لایه‌نه‌ کارگه‌ره‌پسپۆزه‌کان له‌ هه‌رتیدا بۆ جی به‌جی کردنی نهو پروژه‌انه‌ی له‌چوارچیتوه‌ی تاییه‌تکارییه‌کاندا به‌ریک‌خستن له‌گه‌ل لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیاره‌کاندا.
- ۶- هه‌ولدان بۆ دابینکردنی که‌لویه‌لی بیناکردن و سه‌ر چاوه‌ی پاره‌و پوولی خۆی له‌ فه‌رمانگه‌و ده‌زگاکانی وه‌زاره‌ت.

(دام و ده‌زگاکانی وه‌زاره‌ت)

ماده‌ی سێ یه‌م:

مه‌لێه‌ندی وه‌زاره‌ت له‌مانه‌ پیکدی:

- ۱- وه‌زیر: سه‌رۆکی بالا وه‌زاره‌ته‌و به‌رپرسیاره‌ له‌ ریتونتی کردنی له‌ کاره‌کانیدا و سه‌ریه‌رشتی و چاودیری کردنی چالاکیه‌کانی وله‌وه‌وه‌ نهو رینماییی و به‌پارو فه‌رمانانه‌ ده‌رده‌چن که‌ په‌یوه‌ندیان به‌ نه‌رکه‌کانی وه‌زاره‌ت و داموده‌زگاکانی و گشت کاروباره‌ نێداری و دارایی و ریکویتی و هونه‌رییه‌وه‌ له‌ چوارچیتوه‌ی حوکمه‌کانی یاسا و په‌یره‌ودا هه‌یه‌ له‌ به‌رده‌م نه‌نجومه‌نی وه‌زیران دا به‌و مانایه‌ی نه‌ندامتیکی هاوبه‌شیتی به‌ر پرسیاره‌ و بۆی هه‌یه‌ هه‌ندی له‌ ده‌سه‌لاته‌کانی به‌ بریکار یا به‌رپۆه‌به‌ره‌ گشتییه‌کان یا هه‌ر که‌ سێک به‌ په‌سه‌ند بزانی بسپیری.
- ۲- بریکار: نهو نه‌رکانه‌ به‌جی دینی که‌ وه‌زیر پیتان ده‌سپیری.
- ۳- نووسینگه‌ی وه‌زیر: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپۆه‌به‌ر له‌ کارمه‌ندان و لیته‌اتوان سه‌روکایه‌تی ده‌کا و چه‌ند فه‌رمانبه‌ریک یاریده‌ی ده‌دن.
- ۴- نووسینگه‌ی بریکار: فه‌رمانبه‌ریک له‌ کارمه‌ندان و لیته‌اتوان سه‌روکایه‌تی ده‌کا.
- ۵- به‌رپۆه‌به‌ریتی کاروباری یاسایی.
- ۶- به‌رپۆه‌به‌ریتی چاودیری و پیتداچونه‌وه‌ی دارایی.
- ۷- به‌رپۆه‌به‌ریتی نه‌خشه‌دانان و به‌دواداچوون: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپۆه‌به‌ر سه‌روکایه‌تی ده‌کا که‌ باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی له‌ زانستییه‌کانی نه‌ندازه‌ی مه‌ده‌نی دا هه‌بی.
- ۸- به‌رپۆه‌به‌ریتی کارگه‌و کۆگاان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپۆه‌به‌ر سه‌روکایه‌تی ده‌کا که‌ باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی له‌ نه‌ندازه‌ی میکانیکدا هه‌بی.

ماددهی چوارهم:

دیوانی و وزارت لهم بهریتوبه بریتی یانه پیکدی:

۱- بهریتوبه بریتی گشتی دیوان: فرمانبه ریتک به پلهی بهریتوبه بری گشتی سرۆکایه تی دهکا که باوه رنامه ی سره تایی زانکۆی هه بی و له کارمه ندان و پسرۆران بی و نهم بهریتوبه بریتی یانه ی پتوه ده به سترتیه وه :-

۱- بهریتوبه بریتی کاروباری ئیداری و که سان.

ب- بهریتوبه بریتی کاروباری دارایی.

۲- بهریتوبه بریتی گشتی ریتگاوبان و پرده کان: فرمانبه ریتک به پلهی بهریتوبه بری گشتی سرۆکایه تیبی دهکا که باوه رنامه ی سره تایی زانکۆی له زانستی یه کانی نه ندازه ی مه ده نی دا هه بی و له کارمه ندان بی و بهریتوبه بریتی یه کانی ریتگاوبان و پرده کانی پارێزگا کانی هه ریمی پتوه ده به سترتیه وه .

۳- بهریتوبه بریتی گشتی خانوبه ره و نیشته جی کردن:

فرمانبه ریتک به پلهی بهریتوبه بری گشتی سرۆکایه تیبی دهکا که باوه رنامه ی سره تایی ی زانکۆی له زانستی یه کانی نه ندازه ی مه ده نی دا هه بی و له کارمه ندان بی و بهریتوبه بریتی یه کانی خانوو به ره و نیشته جی کردنی پارێزگا کانی هه ریمی پتوه ده به سترتیه وه .

ماددهی پینجهم:

۱- نهرک و تایبه تکارایبه کانی داموده زگا کانی و وزارت به پهیره و پیک دیاری ده کرتین.
۲- وه زیر بۆی هه یه له کاتی پتوبستیدا بهریتوبه بریتی یابهش یا لقی نوی پیک بیتی یاله یه کیان بدا.

۳- وه زیر بۆی هه یه له چوار چتوبی حوکمه کانی نهم یاسایه دا ده سته ی کاتی بوجی به جی کردنی نهرکتیکی دیاریکرا و پیک بیتی.

ماددهی شهشهم:

وه وزارت به رده وام ده بی له سه ره بهریتوبه بریتی کاروباری تاقیبه کانی بیناکازی (المختبرات الانشانیه) و سه ره پرستی کردنیان هه تا نه و کاته ی ده زگایه کی ناوه ندییان بۆ له هه رتهدا بۆ پیک ده هتیرئ.

ماددهی ههوتهم:

گشت مال و مولک و مافه کانی و وزارت ی نیشته جی کردن و ناوه دان کردنه وه ی ناوه ندی که بوونه ته تایبه تکاری ی و وزارت ده بنه مال و مولکی و وزارت.

ماددهی ههشتم:

گشت کارگرانی و وزارت ده که ونه ژیر رکیفی یاسای خزمهت و میلاکه وه .

ماددهی نۆهم:

وه زیر بۆی هه یه رینمایی ی پتوبست بۆ ناسانی جی به جی کردنی حوکمه کانی نهم یاسایه ده ریکا .

ماددهی دهیم:

کاربه هیچ ده قیک ناکرئ که له گه ل حوکمه کانی نهم یاسایه دا ناکۆک بی .

ماددهی یازدهیم:

دهبێ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران حوكمه‌كانی ئه‌م یاسایه‌ جێ به‌جێ بکا.

ماددهی دوازه‌یه‌م:

ئه‌م یاسایه‌ له‌ رۆژی بلاو كرده‌وه‌یه‌وه‌ له‌ رۆژنامه‌ی ره‌سمیدا كاری پێده‌كری.

جوهر نامق سالم

سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عێراق

